

გაზაფხულის ზღაპარი

ძველად, სულ ძველად, დედამინაზე მუდმივი ზამთარი მეფობდა და ყველაფერი თოვლით იყო დაფარული. ღრუბლებიდან მთებამდე ყინულის უზარმაზარი ლოლუები ეკიდა. მინდვრებში მხოლოდ უფერული ყვავილები იზრდებოდა, უსიცოცხლონი იყვნენ და სურნელება არ გააჩნდათ. ჩიტებიც ცხოვრობდნენ მაშინ, მაგრამ ფრთები არ ჰქონდათ და მინაზე ძლივს დადიოდნენ.

არავინ იცოდა, რა იყო გაზაფხული.

ულმოხელ ზამთარს ერთი პატარა გოგონა ჰყავდა დატყვევებული. გოგონაც სხვა ყვავილებით მინიდან ამოსულიყო და დღის სინათლე რომ დაენახა, სიხარულისაგან ენა ამოედგა. განრისხებულ ზამთარს მისი ხელები და ნაწნავები ერთ ვეებერთელა ყინულზე მიეყინა და არ უშვებდა.

სხვა ყვავილებისაგან მოშორებულსა და მუდმივად ეულ გოგონას დანარჩენმა ყვავილებმა მარტო შეარქვეს.

თეთრ ყვავილებს მარტო ეცოდებოდათ, მაგრამ შიშისაგან ხმას ვერ იღებდნენ – ჩვენც არ მიგვაყინოს ზამთარმაო; მხოლოდ ხანდახან რაიმე სანუგეშო სიტყვებს თუ გაატანდნენ ჩურჩულით ნიავეს და მარტოს გულს უმაგრებდნენ.

ცაზე, შავი ღრუბლების გვერდით, იყო ერთი ცისფერი ღრუბელი. ეს ღრუბელი მარტოს ცრემლებიდან იყო გაჩენილი.

დიდხანს ფიქრობდა ცისფერი ღრუბელი, როგორ დახმარებოდა მარტოს, და ერთ დღეს გადაწყვიტა, მზესთან ნასულიყო.

მზე მაშინ ძლიერ შორს იყო დედამიწიდან. მისი სხივები ძლივს აღწევდა აქამდე.

იარა, იარა ცისფერმა ღრუბელმა და ბოლოს მიაღწია მზემდე, შორი-ახლოს შეჩერდა, რომ არ დამწვარიყო, და შეევედრა:

– მზეო, გულთბილო მზეო, პატარა მარტო ზამთარს ჰყავს დატყვევებული და, გემუდარები, დაიხსენი!

– შენ ვინა ხარ? – შეეკითხა მზე.

– მე მისი ცრემლები ვარ! – ამოიოხრა ცისფერმა ღრუბელმა.

– აბა, გამიძეხ წინ, მე ვუჩვენებ იმ ბებრუცუნა ზამთარს, როგორ უნდა ბავშვის წვალება!

ცისფერი ღრუბელი სიხარულით დაეშვა დედამიწისაკენ, უკან მზე მოჰყვებოდა.

შავი ღრუბლები, როგორც კი მზის მოახლოება იგრძნეს, აქეთ-იქით დაიფანტნენ და დედამიწას გაეცალნენ.

მზემ ჩამოხედა დედამიწას, ის დიდი ყინული მოძებნა, რომელზედაც პატარა მარტო იყო მიჯაჭვული და სხივები მიაწათა. მზის სიკაშკაშემ ზამთარს თვალები აუბრწყვიალა და ერთი წუთით დააბნია, მაგრამ მალე მოეგო გონს: მოუხმო შავ ღრუბლებს, მზის სხივებს გზა გადაუჭრა და პატარა მარტოს უკვე გათავისუფლებული ხელები ისევ მიაყინა.

მზე გააბრაზა ზამთრის თავხედობამ, უფრო ძლიერ აკაშკაშდა, მესამე თვალიც გამოიბა; მხურვალე სხივებით შეებრძოლა შავ ღრუბლებს.

მზე და ზამთარი თითქმის ერთ თვეს ებრძოდნენ ერთმანეთს. ამ ბრძოლაში მზემ, ბოლოს, მეცხრე თვალიც გამოიბა და მხოლოდ მაშინ დაამარცხა ზამთარი.

გათავისუფლებული პატარა მარტო სიხარულის ცრემლებს ღვრიდა და მზეს მადლობას უთვლიდა. მარტოს ცრემლებში ცისარტყელეზად გაბნეული მზის სხივები ზემის ნიშნად უფერულმა ყვავილებმა დაირიგეს: იამ იისფერი ნაილო, ენძელამ – მტრედისფერი. ჩიტუნებს სიხარულისაგან სწორედ ამ დღეს შეესხათ ფრთები.

ცისფერი ღრუბელი კი გაიზარდა, გაფართოვდა და ცას გადაეკრა; მას შემდეგ ცა ამ ფერს ატარებს.

მზეს ისე მოეწონა პატარა მარტო, რომ გადანყვიტა, შორს აღარ წასულიყო; ყოველ წელს მზე ისევ უახლოვდება ხოლმე დედამიწას და ბებრუხუნა, ჯიუტ ზამთარს ერთი თვის ბრძოლის შემდეგ ისევ ამარცხებს.

ედიშერ ყიფიანი
1966 წელი

დავალებები

1. რა კვალი დაატყო მუდმივმა ზამთარმა დედამიწას? აღნიშნე ორი შედეგი:

ა. _____

ბ. _____

☐

2. რატომ შეარქვეს ყვავილებმა უცნაურად გაჩენილ გოგონას „მარტო“?

☐

3. ჩამოთვლილთაგან რომელი აზრია მართებული ზღაპრის მიხედვით?

ა. ყვავილებს დატყვევებული გოგონა ეცოდებოდათ და ზამთარს გამუდმებით საყვედურობდნენ;

ბ. ცაზე გამოფენილი შავი ღრუბლები პატარა მარტოს გამოესარჩლნენ და ზამთარს დაემუქრნენ;

გ. ზამთრის შიშით, პატარა მარტოს ვერავინ ანუგეშებდა, ვერავინ უმაგრებდა გულს;

დ. მარტოს გარშემო მხოლოდ ცისფერი ღრუბელი აღმოჩნდა გაბედული და შეუპოვარი.

☐

4. შემოხაზე სწორი პასუხი და განმარტე, რატომ ფიქრობ ასე:

ა. მცხუნვარე;

გ. კაშკაშა;

ბ. ცხრათვალა;

დ. ბრწყინვალე.

☐

5. რა როლს ასრულებს „გაზაფხულის ზღაპრის“ პერსონაჟი – ნიავი?

☐

6. ზღაპრის მიხედვით, რას გაუჩენია ქვეყანაზე ფერადი ყვავილები და ფრთაშესხმული ჩიტუნები?

7. მოკლედ გადმოეცე ეს ამბავი გახარებული ჩიტუნიების პირით.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper. In the bottom right corner, there is a small, empty rectangular box, likely a placeholder for a logo or page number.